

Viborg stifts Gudstjenesteudvalg

Referat fra møde tirsdag d. 3. januar 2023 kl. 9.30-12.30 i Landemodesalen i Viborg Bispegård

Dagsorden:

Afbud fra Heidi

1) Dagens "forstyrrelse" ved Thomas O.

Efter at have oplevet nogle ortodokse gudstjenester på "Leitourgia", som stort set synges hele vejen igennem, fortalte Thomas om nogle overvejelser over, hvorfor vi ikke i højere grad bruger messesang ved gudstjenester i DK. Det udløste en god og livlig snak. Vi kom frem til forskellige grunde for, at det ikke er så udbredt: Der er ikke tradition for det. En del præster kan ikke synge godt nok til det. Det kan virke "fremmedgørende" – skabe afstand mellem præst og menighed. Ikke alle kirkerum er lige egnede. Det kan virke som "overkill", hvis der kun sidder ganske få i kirken. Men vi var også enige om, at en smuk messesang kan være med til at løfte en gudstjeneste rent æstetisk, men der bør være konsensus om at bruge det blandt (præst(er) og menighed.

2) Orientering fra stiftspræsten – siden sidst

Der har været møde for alle stiftspræsterne, hvor vi talte om kalenderkoordinering, så vi ikke lægger foredrag oveni hinanden. Det er dog svært at styre, og vi landede på, at vore områder – og dermed også kurser – er så forskellige, at det nok sjældent vil være et problem, hvis nogle kurser overlapper. Det vil sjældent være de samme mennesker, der deltager. På næste fællesmøde for stiftspræsterne deltager stiftets økonomiansvarlige, Inger Lise Øster, som vil gennemgå udvalgenes regnskaber og budgetter sammen med os.

Stiftets Visionsdag d. 28/4 kl. 14-20 vil være med deltagelse af alle stiftspræster samt nogle medlemmer fra udvalgene. Se også punkt 8 nedenfor.

Der er stiftsменighedsstævne fredag d. 8. september, hvor udvalgene vil være repræsenterede for at "reklamere" for deres tilstedeværelse - og fortælle om, hvad de "kan bruges til" af menighederne. Thomas F. deltager, men andre er også velkomne.

Thomas er blevet inviteret til at sidde med i en arbejdsgruppe der skal forberede et Liturgisk Forum i Danmark. Første møde er 22. februar i Horsens.

2a) Orientering fra stiftsrådets repræsentant

Arne mindede om stiftsменighedsstævnet og fortalte om de ting, som Henrik Stubkjær på stiftsrådsmøderne giver udtryk for, at han er optaget af lige nu. Det drejer sig især om at være kirke i tiden og sørge for at kirken spiller en rolle i alle samfundsforhold, hvor det er relevant.

3) Vidensdeling. Hvad har vi taget med os fra ting, vi har oplevet / været med til?

Thomas O. fortalte om udbyttet af at være med til Leitourgia i Finland. Det havde været meget givende for ham.

4) Aftaler omkring fyraftensmødet d. 17/1 om små ritualer

Thomas F står for dagen, hvis den bliver til noget. P.t. er der kun 2 tilmeldte.

5) Afklaring om deltagelse og evt. samkørsel ved FUVs liturgikonference i Haslev 30/1 – 1/2 2023

Thomas F. skal til forberedelsesmøde om næste Leitourgia (som bliver i DK – i Haslev! 😊) allerede søndag, så han kører søndag. Hanne og Lisa kan måske følges ad i samme bil. Thomas O. står over denne gang. Også Arne må blive hjemme.

6) Afklaring omkring andre kurser for medlemmerne?

Der er ikke p.t. kurser som nogen gerne vil søge / har søgt.

7) Konkrete forslag til kurser, foredrag, tiltag etc. til foråret og efteråret 2023.

- a) Hvordan fortælle (bibel)historier for børn og minkonfirmander, så de fanges af det? Lisa spørger i sit netværk, om der er nogen, der kender en god foredragsholder til det emne.
- b) Arne syntes at vi skulle prøve at udbyde kurset om basal liturgi igen. Vi tager det op på næste møde, om vi skal vove en gentagelse.
- c) Organist-kursus om forespørgsler til musik og sange til "særlige" lejligheder. Vi har kontakt til Christian Verdoner Larsen i Sunds kirke, hvor kurset også tænkes afholdt. Thomas O. følger op og spørger til et kursus i maj.
- d) Thomas har fået Arne Mårup fra Hjerting, til at stå for et kursus om vielses- og begravelsestaler d. 26. april.

8) Overordnet snak om vores udvalgsarbejde – forventninger og mål. Herunder om vi sammen kan sætte nogle visioner op for udvalget. Læs om baggrunden for dette i min mail af 7/12 med emnet: "Visioner for udvalgene". Snak om evt. liturgikonference på stiftsniveau i efteråret 2023.

Thomas O. mener ikke at vi behøver at ændre en hel masse ved højmissen, men vi skal blive bedre til at udnytte de muligheder for variation, som Alterbogen giver. Han ser gerne, at der kommer et større samarbejde og mere interaktion mellem de kirkelige medarbejdere. Der er for mange steder, hvor de forskellige aktører sidder i deres egen lille verden.

Arne synes at vi tænker for reduktionistisk – på alt, det vi gerne vil undgå eller gerne vil af med. Vi bør se på mindstemålet, hvad der er realistisk og enkelt - og så tilføje og bygge op derfra. Samarbejde er i den forbindelse meget vigtigt. Vi bør stille os selv spørgsmålet: hvordan vi får gjort gudstjenesterne mere fremtrædende hos almindelige danskere.

Lisa ser gerne at der kommer flere forskellige grupper i kirke – og gerne sammen og på samme tid. Hun erkender at det er svært at matche og derfor mest ønsketænkning. Næstbedst er flere "specialgudstjenester" for særlige grupper, så vi dog får lidt spredning på målgrupperne og ikke bare har fokus på én: søndagsmenigheden.

Hendes spørgsmål lyder: Hvordan lærer vi et folk at gå i kirke?

Hanne har for nyligt hørt et inspirerende foredrag om at være "kirke i tiden", hvor hun syntes der var noget at hente: vi skal være åbne for, hvad folk gerne vil have, men samtidig være tydelige i vort eget budskab og ikke give køb på det. Hun mener at mere samarbejde er vejen frem for en opkvalificering af gudstjenesterne. Sammen er vi bare bedre! Hun ser gerne at der sættes lidt mere på temagudstjenester, men med højmissens struktur.

Thomas F. var helt på linje med de forrige og mente, at visionerne må gå på mere deltagelse og inddragelse og mere samarbejde både i kirken internt og med aktører udenfor kirken, så vi bevarer Folkekirkens stærke bånd til almindelige mennesker i sognene.

Han trak Martin Modéus frem med dennes understregning af de forskellige perspektiver på gudstjenesten som kan hjælpe til at se hvordan samarbejde og inddragelse i praksis kan folde sig ud.

Han henviste også til et foredrag af Jette Rønkilde, hvor hun trak 6 tendenser frem i dagens kirkeliv, som vi alle kunne genkende. Essensen af disse tendenser kan udtrækkes af en anmeldelse af antologien, hun med redaktør af: "Mellem afbrydelse og forkyndelse – gudstjenester til tid og sted" i Roskilde stiftsblad nr. 4, 2021. Hele bladet vedhæftes, men den aktuelle anmeldelse findes på side 22-23.

Også provst Esben Thusgaards tanker om Kirken (i byen) blev nævnt som inspiration og nytænkning. Disse tanker kan der læses om i det andet vedhæftede blad side 62-70.

Vi kan således *måske* se konturerne af en vision: at Folkekirken og dens gudstjenester og kirkelige handlinger også fremover må kunne genkendes og findes relevante som folkets gudstjenester, handlinger og kirke.

9) Evt. – og udfyldelse af kørsel

Intet til evt. – og der blev udfyldt skemaer!

10) Næste møde

Næste møde blev fastsat til **tirsdag d. 14. marts kl. 12.30 – 15.00** hos Heidi Røn, Gåskærvej 23, 7620 Lemvig

Referent Thomas Felter